

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA NGHỆ THUẬT**

**CÔNG TÁC TỔ CHỨC LỄ HỘI ĐÈN QUẢ
SƠN, XÃ BỒI SƠN, HUYỆN ĐÔ LƯƠNG,
TỈNH NGHỆ AN**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
CỬ NHÂN QUẢN LÝ VĂN HÓA**

Giảng viên hướng dẫn : Th.S Nguyễn Khánh Ngọc
Sinh viên thực hiện : Nguyễn Danh Hiếu
Lớp : QLVH – 10A
Niên khóa : 2009 – 2013

Hà Nội - 2013

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	4
2. Mục đích nghiên cứu.....	6
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	6
4. Phương pháp nghiên cứu.....	6
5. Đóng góp của đề tài.....	6
6. Cấu trúc của đề tài:.....	7

CHƯƠNG 1 : KHÁI QUÁT VỀ LỄ HỘI ĐỀN QUẢ SƠN, XÃ BÒI SƠN, HUYỆN ĐÔ LƯƠNG, TỈNH NGHỆ AN

1.1. Khái quát chung về xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

1.1.1. Lịch sử vùng đất .

1.1.2. Con người Bồi Sơn.

1.1.3. Đặc điểm văn hóa - xã hội.

1.2. Khái quát về lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

1.2.1. Đức thánh Uy Minh Vương – Lý Nhật Quang qua các thời kỳ lịch sử.

1.2.2. Các lễ thờ tự của Đền Quả Sơn.

1.2.3. Diễn trình lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

1.2.3.1. Hoạt động nghi lễ.

1.2.3.2. Hoạt động hưởng ứng

1.2.4. Ý nghĩa của lễ hội Đền Quả trong tín ngưỡng tâm linh của nhân dân xứ Nghệ và nhân dân cả nước.

CHƯƠNG 2 : THỰC TRẠNG CÔNG TÁC TỔ CHỨC LỄ HỘI ĐỀN QUẢ SƠN XÃ BÒI SƠN HUYỆN ĐÔ LƯƠNG TỈNH NGHỆ AN.

2.1. Quan điểm của Đảng với nhà nước đối với công tác tổ chức lễ hội.

2.2. Thực trạng Công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn.

2.2.1. Công tác tổ chức lễ hội.

2.2.1.1. Hoạt động dự toán ngân sách.

2.2.1.2. Hoạt động vận động tài trợ

2.2.1.3. Nguồn nhân lực cho lễ hội.

2.2.1.4. Marketing cho lễ hội.

2.2.1.5. Kế hoạch hậu cần cho lễ hội.

2.2.1.6. Các vấn đề pháp lý cho lễ hội.

2.2.2. Hoạt động phục vụ, dịch vụ.

CHƯƠNG 3 : MỘT SỐ ĐỀ XUẤT VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ TỔ CHỨC LỄ HỘI ĐỀN QUẢ SƠN XÃ BỒI SƠN HUYỆN ĐÔ LƯƠNG TỈNH NGHỆ AN.

3.1. Đánh giá thực trạng công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn

3.1.1. Thuận lợi.

3.1.2. Khó khăn.

3.2. Những định hướng về công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn trong những năm tới.

3.3. Một số đề xuất nhằm phát huy tốt hơn các giá trị của lễ hội Đền Quả Sơn.

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO.....67

PHỤ LỤC

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài.

Lễ hội là hình thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng, là một nhu cầu không thể thiếu trong đời sống văn hóa tinh thần của người dân Việt Nam. Mỗi lễ hội thường có một lịch sử nhất định gắn liền với tên tuổi của một nhân vật lịch sử cụ thể nào đó được nhân dân địa phương có lễ hội tôn vinh thờ tự. Đó là một vị thánh bất tử trong tâm thức, tín ngưỡng của cư dân hoặc nhân thần có công đánh giặc, khai hoang lập địa ... Vì thế người dân Việt lại tung bừng tổ chức lễ hội mang đậm nét truyền thống dân gian, vừa hào hùng hoành tráng nhưng cũng đầy màu sắc của nền văn minh nông nghiệp. Mỗi lễ hội diễn ra đều có những giây phút hòa nhập, sự cộng cảm một cách hoàn toàn tự nguyện của người dân nơi tổ chức để đón khách thập phương về tham quan, du lịch. Mọi người đến dự lễ hội nhằm tìm đến sự che chở của thần linh, của các thế lực siêu nhiên, cầu cho mưa thuận gió hòa, mùa màng tươi tốt bội thu, nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Nghệ An - mảnh đất của những lễ hội cổ truyền như: lễ hội Đền Công, lễ hội Làng Sen, lễ hội Hang Bua, lễ hội Đền Cờn, lễ hội Bạch Mã, lễ hội Đền Quả Sơn, lễ hội Đền Đức Hoàng ... Mỗi lễ hội diễn ra đều mang trong mình những nét đặc trưng riêng biệt tạo nên màu sắc văn hóa phong phú và đa dạng của từng địa phương.

Lễ hội Đền Quả Sơn là một trong những lễ hội lớn vào loại bậc nhất ở Nghệ An. Lễ hội được diễn ra trong 3 ngày 19, 20 và 21 tháng giêng âm lịch hàng năm để tưởng nhớ tới công đức của Uy Minh Vương Lý Nhật Quang – vị danh tướng danh thần của vương triều Lý đã có công lớn trong việc bảo quốc dân an, củng cố nền độc lập, thống nhất đất nước vào thế kỷ XI (1039-1055). Đây là lễ hội dân gian đặc sắc, hấp dẫn và mang nhiều ý nghĩa nhân

văn, thể hiện đạo lý truyền thống “ Uống nước nhớ nguồn”, làm sống dậy tinh thần thượng võ cùng những thuần phong mỹ tục của nền văn hóa dân gian. Lễ hội được tổ chức có quy mô, phát huy các giá trị truyền thống đồng thời với việc tiếp thu và vận dụng những giá trị mới của thời đại, lễ hội đã góp phần rất lớn trong việc đáp ứng nhu cầu tâm linh của nhân dân bản địa và du khách thập phương. Tuy nhiên, do chưa được nghiên cứu kỹ càng và nghiêm túc về nội dung diễn trình lễ hội nên trong quá trình phục dựng vẫn có nhiều thiếu sót, đặc biệt trong công tác tổ chức cần đảm bảo và phát huy hơn nữa các hoạt động như: vận động tài trợ, marketing cho lễ hội, phục vụ dịch vụ... Ngoài ra các đặc điểm của lễ hội chưa được khai thác và thể hiện một cách đầy đủ và toàn diện, trong lễ hội còn diễn ra nhiều hiện tượng tiêu cực làm ảnh hưởng không nhỏ đến ý nghĩa và vẻ đẹp truyền thống của các sinh hoạt văn hóa dân gian. Chính vì vậy, công tác tổ chức đóng một vai trò rất quan trọng đối với sự thành công của lễ hội nhằm bảo tồn các giá trị đa dạng về lịch sử, di sản văn hóa dân tộc trong xu thế hội nhập.

Để kế thừa và phát huy những giá trị văn hóa vật chất, tinh thần của bao lớp thế hệ cha anh đi trước để lại. Nhân dân huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An đã và đang ra sức phấn đấu học tập, lao động và quyết tâm xây dựng quê hương ngày càng giàu mạnh, phát triển về mọi mặt kinh tế, văn hóa, xã hội ...

Là người con được sinh ra và lớn lên trên mảnh đất Đô Lương – Nghệ An giàu truyền thống văn hóa lịch sử và cách mạng. Đồng thời là sinh viên khoa Quản lý Văn hóa – Nghệ thuật, là một cán bộ quản lý văn hóa trong tương lai, tôi rất mong muốn được đóng góp ý kiến của mình nhằm nâng cao hiệu quả của công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn và giữ gìn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tại địa phương nơi mình đã sinh ra.

Với những lý do thực tiễn như trên, đã thôi thúc tôi lựa chọn đề tài: “Công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nghiên cứu.

2.1. Phân tích thực trạng của công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

2.2. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.

3.1. Đối tượng nghiên cứu: Công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

3.2. Phạm vi nghiên cứu: Xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

4. Phương pháp nghiên cứu.

Để thực hiện mục đích nghiên cứu của đề tài, tôi đã sử dụng một số phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp điều tra, quan sát, mô tả
- Phương pháp nghiên cứu tài liệu
- Phương pháp thống kê, phân loại
- Phương pháp phân tích, tổng hợp
- Phương pháp điền dã, khảo sát thực địa (Phỏng vấn, ghi âm, chụp ảnh)

5. Đóng góp của đề tài.

Đề tài làm sáng tỏ về thực trạng của công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An một cách toàn diện, đầy đủ và khái quát.

Đề tài đóng góp các luận cứ và luận chứng cho việc nghiên cứu về lễ hội Đền Quả Sơn, đồng thời sẽ là tư liệu cho việc nâng cao hiệu quả của công tác tổ chức lễ hội trong những năm tới.

6. Cấu trúc của đề tài:

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo và phụ lục, đề tài được kết cấu gồm 3 chương:

Chương 1: Khái quát về lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

Chương 2: Thực trạng công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

Chương 3: Một số đề xuất và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác tổ chức lễ hội Đền Quả Sơn, xã Bồi Sơn, huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cuốn ***Đại Việt sử ký toàn thư*** (toàn tập), (2009), Đào Duy Anh hiệu đính, Nxb Văn học
2. Cuốn ***Quả Sơn từ, linh thần sự tích*** (Sự tích thần đền Quả Sơn), bản dịch của Nguyễn Khắc Chân
3. Cuốn ***Khâm định Việt sử thông giám cương mục*** (1998), (chính biên), quyển 3, Nxb GD – Hà Nội
4. Cuốn sách ***Đền Quả Sơn, sự tích – đền miếu, lễ hội*** Năm 1998, Nxb Nghệ An phát hành.
5. Cuốn ***Đại Nam nhất thống chí*** (tập 2) (1992), Nxb Thuận Hóa – Huế
6. Cuốn ***Việt điện u linh*** (1972), Nxb Văn học.
7. “***Quả Sơn từ bi ký***” (Bài ghi ở bia đền Quả Sơn) (ngày 22 tháng 4 năm Vĩnh Thọ thứ tư, tức 1661 dưới triều chúa Trịnh Căn), do Nguyễn Tài Cẩn dịch và Hoàng Hữu Yên viết tiểu dẫn cùng chú thích.
8. Cuốn sách ***Truyền thuyết dân gian vùng Bạch Đằng về cái chết và sự hiển thánh của Uy Minh vương***, Nxb Nghệ An
9. Cuốn ***Uy Minh vương Lý Nhật Quang với Nghệ An***, Nxb Hà Nội.
10. Cuốn “***Quản lý lễ hội và sự kiện***” NXB Đại học Quốc gia Hà Nội do nhóm tác giả Thầy giáo Cao Đức Hải và Cô giáo Nguyễn Khánh Ngọc làm chủ biên.

11. Ninh Viết Giao, Tục thờ thần và thần tích Nghệ An, Sở Văn hóa thông tin Nghệ An, Vinh, 2000
12. Ninh Viết Giao, Truyện kể dân gian xứ Nghệ (tập 1), NXB Nghệ An, 1993
13. Trang web địa phương Nghean.com.vn
14. Trang google.com